

Věstník MZd ČR, částka 2/2011

Vzdělávací program

specializačního vzdělávání v oboru

FYZIOTERAPIE V CHIRURGICKÝCH OBORECH A TRAUMATOLOGII

1 Cíl specializačního vzdělávání

2 Minimální požadavky na specializační vzdělávání

2.1 Základní kmen - povinný

2.2 Vlastní specializovaný výcvik - povinný

3 Rozsah teoretických znalostí, praktických dovedností a seznam výkonů

3.1 Rozsah teoretických znalostí, praktických dovedností a seznam výkonů prokazatelných na konci základního kmene a vlastního specializovaného výcviku

4 Odborná praxe

5 Hodnocení specializačního vzdělávání

6 Profil absolventa

6.1 Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

7 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

7.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

8 Seznam doporučené literatury

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru Fyzioterapie v chirurgických oborech a traumatologii je získání specializované způsobilosti s označením odbornosti Odborný fyzioterapeut pro chirurgické obory a traumatologii, osvojením si potřebných teoretických znalostí v oblasti komplexní rehabilitační péče o pacienty v chirurgických a traumatologických oborech, rozšířením nových praktických dovedností vedoucích k samostatné činnosti specialisty v souladu s [§115](#) vyhlášky č. 424/2004 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů.

2 Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru Fyzioterapie v chirurgických oborech a traumatologii je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání fyzioterapeuta dle [§24](#) zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů:

[§24](#) odst. 1, písm. a) absolvováním akreditovaného zdravotnického magisterského studijního oboru,

[§24](#) odst. 1, písm. b) absolvováním akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru, se získanou specializovanou způsobilostí k výkonu specializovaných činností

odborného fyzioterapeuta (viz §112 vyhlášky č. 424/2004 Sb.) v oboru „Aplikovaná fyzioterapie“ (viz Nařízení vlády č. 31/2010 Sb.),

§24 odst. 1, písm. c) absolvováním tříletého studia v oboru diplomovaný fyzioterapeut na vyšších zdravotnických školách, se získanou specializovanou způsobilostí k výkonu specializovaných činností odborného fyzioterapeuta (viz §112 vyhlášky č. 424/2004 Sb.) v oboru „Aplikovaná fyzioterapie“ (viz Nařízení vlády č. 31/2010 Sb.),

§24 odst. 1, písm. d) absolvováním střední zdravotnické školy v oboru fyzioterapeut nebo v oboru rehabilitační pracovník se specializací Léčebná tělesná výchova,

předložení dokladu o absolvování (dlouhodobého) certifikovaného kurzu v rozsahu nejméně 160 hodin.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu povolání formou:

- a) celodenní průpravy, při které účastník specializačního vzdělávání věnuje této praktické a teoretické výuce čas v rozsahu odpovídajícímu stanovené týdenní pracovní době, nebo
- b) externí průpravy, která se liší od celodenní průpravy pouze tím, že doba určená na praktické zdravotnické činnosti může být zkrácena nejvýše na polovinu doby stanovené pro celodenní průpravu. Úroveň této průpravy nesmí být nižší než u celodenní průpravy. Za kvalitu a dodržení celkové délky externí průpravy odpovídá akreditované zařízení.

Vzdělávací program stanoví počet kreditů získaných splněním studijních podmínek za 1 rok specializačního vzdělávání, celkovou délku přípravy, rozsah a obsah přípravy, zejména délku povinné praxe v oboru, a výuková pracoviště, na kterých praxe probíhá. Dále stanoví požadavky na teoretické znalosti a praktické dovednosti, absolvování vzdělávacích akcí, kurzů, seminářů, stáží a další požadavky pro získání specializované způsobilosti.

Celková délka specializačního vzdělávání je 18 měsíců, kterou lze prodloužit nebo zkrátit při zachování počtu hodin vzdělávacího programu. Celková délka přípravy je celkem 400 hodin teoretického vzdělávání a odborné praxe v oboru Fyzioterapie v chirurgických oborech a traumatologii. Odborná praxe tvoří alespoň 50% celkového počtu hodin. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. Akreditovaná pracoviště disponují náležitým personálním, materiálním a přístrojovým vybavením.

Vzdělávací program zahrnuje modul všeobecný a odborný se stanoveným počtem kreditů, přičemž ukončení každého modulu je realizováno ověřením znalostí.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti v oboru Fyzioterapie v chirurgických oborech a traumatologii je zařazení do oboru specializačního vzdělávání, dle §24 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů:

výkon praxe v příslušném oboru specializace minimálně 3 roky z období 6-ti let v rozsahu minimálně 1/2 stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 roky v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby od data přihlášení se k atestační zkoušce,

absolvování teoretické výuky,

absolvování odborné praxe v oboru v rozsahu stanoveném vzdělávacím programem a

splnění počtu výkonů ve stanoveném rozsahu,
 doložení dokladů o absolvování povinných kurzů,
 získání stanoveného počtu kreditů určených vzdělávacím programem,
 absolventům vysokých škol bude započtena všeobecná část (základní kmen) na základě žádosti a doloženého studia,
 úspěšné složení atestační zkoušky.

Celková délka specializačního vzdělávání je minimálně 18 měsíců.

2.1 Základní kmen - povinný

2.1.1 Role fyzioterapeuta specialisty - teoretická výuka

Celková doba 5 dnů, tj. 40 hodin	Počet kreditů
Právní problematika ve zdravotnictví	20 (á 4 kredity/den)
Moderní management fyzioterapeutické péče	
Kvalita a bezpečí fyzioterapeutické péče	
Interpersonální dovednosti fyzioterapeuta specialisty	
Edukace	
Pedagogika, andragogika	
Průzkumné a výzkumné šetření ve fyzioterapii	
Vybraná problematika veřejného zdraví	
Krizový management ve zdravotnictví	

Teoretické znalosti

Právní vědomí, právní odpovědnost, zdravotnická dokumentace, ochrana osobních údajů.

Management a role manažera.

Klíčové role a funkce vedoucího pracovníka ve zdravotnictví. Leadership a role lídra.
 Firemní kultura.

Strategický management. Management změn. Management času. Budování a řízení pracovního týmu. Personální management a rozvoj lidských zdrojů.

- Strategické řízení kvality fyzioterapeutické péče. Indikátory kvality fyzioterapeutické péče a jejich sledování.
- Standardy fyzioterapeutické péče, správné vedení zdravotnické dokumentace. řízení rizik a prevence nežádoucích událostí ve zdravotnických zařízeních včetně sledování a vyhodnocení. Externí a interní kontrola kvality.
- Podpůrné techniky zvládnání pracovní zátěže, podpůrné techniky v komunikaci s agresivním pacientem, komunikace se zvláštními skupinami pacientů.
- Etický přístup k pacientům a jejich blízkým s ohledem na věk a charakter onemocnění. Indikace faktorů ovlivňujících kvalitu života pacientů.
- Edukace pacientů a jiných osob. Specifika edukace dětí, seniorů, cizinců a zvláštních skupin nemocných. Tvorba edukačních materiálů. Zásady moderní prezentace.
- Nové pojetí integrace a socializace handicapovaných osob v rámci pedagogické rehabilitace. Edukace pacientů a jiných osob, tvorba informačních materiálů, zásady moderní prezentace.
- Charakteristika, specifika a význam fyzioterapeutického výzkumu. Techniky výzkumu, výzkumný proces a jeho fáze, etapy výzkumné práce. Volba a způsob vyhledávání vhodných témat. Etika výzkumu. Prezentace výsledků, aplikace poznatků do praxe.
- Zdraví, jeho měření a determinanty péče o zdraví a jejich základní metody, návaznost na stav a cíle zdravotní politiky, rozvojové priority péče o zdraví.
- Radiační ochrana - ionizující záření, druhy zdrojů ionizujícího záření, nepříznivé účinky ionizujícího záření, radiační zátěž obyvatel, způsoby ochrany před ionizujícím zářením, zásady pro pobyt v prostorách se zdroji ionizujícího záření, legislativa v oblasti radiační ochrany, odpovědnosti při využívání zdrojů ionizujícího záření.
- Problematika závislostí - škodlivé užívání návykových látek (NL) a závislostí na NL v ČR. Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností, zdravotní a právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostí na NL.
- Mimořádné události a katastrofy (typy katastrof, definice katastrofy a medicíny katastrof, spektrum postižení domácnosti, informování obyvatelstva, vzdělávání). Krizová připravenost (definice, legislativní zázemí, orgány krizového řízení a jejich úkoly, organizace ve zdravotnictví, základní pojmy, plán krizové připravenosti zdravotnického zařízení). Hromadný výskyt postižených (základní pojmy, zdravotnický záchranný řetězec, zdravotnická záchranná služba, traumatologický plán nemocnice - základní úkoly, organizace práce při hromadném příjmu, třídění pacientů). Evakuace nemocnic (zásady evakuace, evakuační plán). Ochrana obyvatelstva (definice a základní pojmy, hlavní zásady, prostředky individuální ochrany, základní vybavení).
- Ekonomické aspekty fyzioterapeutické péče.

2.2 Vlastní specializovaný výcvik - povinný

2.2.1 Rehabilitační diagnostika a zásady terapie v chirurgických oborech a traumatologii - teoretická část, praktická část

Teoretická část

Celková doba 5 dnů, tj. 40 hodin	Počet kreditů
Obecná a speciální symptomatologie v chirurgických oborech a traumatologii.	20 (á 4 kredity/den)
Fyzioterapeutické metody, postupy.	

Teoretické znalosti

Totální endoprotézy kyčelního kloubu.
 Totální endoprotézy kolenního kloubu.
 Totální endoprotézy ramene.
 Polytraumata.
 Amputace horní končetiny.
 Amputace dolní končetiny.
 Operace v oblasti hrudního koše.
 Transplantace srdce a plic.
 Břišní chirurgie.
 Moderní operační přístupy (způsoby fixace v návaznosti na rychlost zatěžování, remodelace tkání).
 Popáleniny.
 Aktuální fyzioterapeutické postupy a metody v chirurgických oborech a traumatologii.
 Specifické fyzioterapeutické metody a postupy v neodkladné péči chirurgických oborů a traumatologie.
 Fyzioterapeutická péče při umělé plicní ventilaci, včetně nekonvenčních postupů souvisejících se závažnými traumaty, operačními výkony a transplantacemi.
 Specifické fyzioterapeutické postupy v souvislosti s léčbou bolesti.
 Krátkodobý a dlouhodobý fyzioterapeutický program u jednotlivých chirurgických a traumatologických onemocnění.
 Odezvy organismu na aplikované fyzioterapeutické postupy.
 Nové možnosti v ortetice, protetice, adjuvance.
 Psychologický přístup k pacientům v chirurgických oborech a traumatologii.
 Způsoby edukace pacienta a jeho blízkých.

Praktická část

Celková doba 10 dnů, tj. 80 hodin	Počet kreditů
Praktická část proběhne na Klinikách rehabilitačního lékařství fakultních nemocnic.	40 (á 4 kredity/den)

3 Rozsah teoretických znalostí, praktických dovedností a seznam výkonů

Nedílnou součástí vzdělávacího programu je vedení záznamu o provedených výkonech

(logbook) v rámci celé odborné praxe. Seznam výkonů a jejich četnost je stanovena jako minimální, aby účastník specializačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po stránce praktické.

3.1 Rozsah teoretických znalostí, praktických dovedností a seznam výkonů prokazatelných na konci základního kmene a vlastního specializovaného výcviku

Cílem společného základu je získat:

- základní praktické dovednosti a teoretické znalosti ve zvoleném oboru,
- teoretické znalosti společné s jinými klinickými obory,
- teoretické podklady pro efektivní komunikaci s ostatními klinickými obory,
- obecné povědomí o odborných zdravotnických zařízeních.

Teoretické znalosti a praktické dovednosti

- orientovat se v obecné a speciální symptomatologii a využívat tyto znalosti při poskytování komplexní rehabilitační péče pacientovi v rámci chirurgických oborů a traumatologie,
- orientovat se v aktuálních fyzioterapeutických metodách a postupech používaných v chirurgických oborech a traumatologii a ovládat je.

4 Odborná praxe

Celková doba - 6 týdnů, tj. 240 hodin		Počet kreditů
Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení		90 (á 3 kredity/den)
		Počet týdnů a hodin
z toho	oddělení chirurgické	1 týden - 40 hodin
	JIP (např.: chirurgická, traumatologická, ortopedická nebo popáleninová)	1 týden - 40 hodin
	oddělení traumatologické	2 týdny - 80 hodin
	oddělení ortopedické	1 týden - 40 hodin
	oddělení popálenin	1 týden - 40 hodin
Seminární práce		Celkový počet
V průběhu praxe:		

Písemně vypracovat komplexní kineziologický rozbor včetně příslušných testů u pacientů s hrudní nebo břišní chirurgickou diagnózou, krátkodobý a dlouhodobý fyzioterapeutický program s edukací pacienta (schválenou školitelem odborné praxe).	1
Písemně vypracovat komplexní kineziologický rozbor včetně příslušných testů u pacientů s polytraumatem, krátkodobý a dlouhodobý fyzioterapeutický program s edukací pacienta (schválenou školitelem odborné praxe).	1
Písemně vypracovat komplexní kineziologický rozbor včetně příslušných testů u pacientů s diagnózou TEP (dle vlastního výběru: kloub kyčelní, kolenní, ramenní), krátkodobý a dlouhodobý fyzioterapeutický program s edukací pacienta (schválenou školitelem odborné praxe).	1
Písemně vypracovat komplexní kineziologický rozbor včetně příslušných testů u pacientů s poškozením měkkých struktur (dle vlastního výběru kloub ramenní nebo kolenní), krátkodobý a dlouhodobý fyzioterapeutický program s edukací pacienta (schválenou školitelem odborné praxe).	1
Písemně vypracovat komplexní kineziologický rozbor včetně příslušných testů u pacientů s amputací dolní končetiny, krátkodobý a dlouhodobý fyzioterapeutický program s edukací pacienta (schválenou školitelem odborné praxe).	1

5 Hodnocení specializačního vzdělávání

Akreditované zařízení přidělí každému účastníkovi specializačního vzdělávání školitele, který je zaměstnancem akreditovaného zařízení. Školitel vypracovává studijní plán včetně praktických výkonů, které má účastník vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje znalosti (vědomosti a dovednosti). Odborná praxe na odborných pracovištích probíhá pod vedením přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště, má specializovanou způsobilost k výkonu povolání a osvědčení k výkonu činností bez odborného dohledu.

V průběhu specializačního studia musí účastník prokázat absolvování:

minimálně 3 krátkodobých kurzů zaměřených na problematiku chirurgickou a traumatologickou na akreditovaném pracovišti nebo kurzů, které mají souhlasné stanovisko profesní organizace k udělení kreditů (dle vyhlášky [č. 423/2004 Sb.](#), kterou se stanoví kreditní systém pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdravotnických pracovníků, ve znění pozdějších právních předpisů), event. doložit jejich absolvování.

a) Průběžné hodnocení školitelem:

školitel pravidelně a průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka specializačního vzdělávání. Do studijního průkazu zapisuje ukončení každého modulu a získaný počet kreditů.

b) Předpoklady pro vykonání atestační zkoušky:

absolvování povinné praxe a její zhodnocení v průkazu odbornosti,

absolvování povinných vzdělávacích akcí - záznam v průkazu odbornosti,

splnění výkonů potvrzené školitelem v průkazu odbornosti,

získání stanoveného počtu kreditů za celou dobu specializačního vzdělávání.

c) Vlastní atestační zkouška - probíhá dle §6 - §7 vyhlášky č. 189/2009 Sb.

část praktická (probíhá na akreditovaném pracovišti),

část teoretická (probíhá na akreditovaném pracovišti).

6 Profil absolventa

Absolvent specializačního vzdělávání v oboru Fyzioterapie v chirurgických oborech a traumatologii bude schopen provádět, zajišťovat a koordinovat základní, specializovanou a vysoce specializovanou fyzioterapeutickou péči. Je oprávněn na základě vlastního posouzení a rozhodnutí zabezpečovat fyzioterapeutickou péči v rozsahu své specializované způsobilosti stanovené vyhláškou [č. 424/2004 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.

6.1 Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

Fyzioterapeut se specializovanou způsobilostí v oboru Fyzioterapie v chirurgických oborech a traumatologii získává specializovanou způsobilost k výkonu odborné analytické činnosti a je oprávněn vykonávat činnosti, které jsou uvedeny v [§112](#) a [§115](#) vyhlášky č. 424/2004 Sb.

Odborný fyzioterapeut se specializovanou způsobilostí v oboru Fyzioterapie v chirurgických oborech a traumatologii je připraven:

volit na základě specializovaných kineziologických diagnostických postupů,

vyšetřovat funkční poruchy pohybového systému,

určit vhodné metodické postupy,

provádět interpretaci a korekci svalových dysbalancí, poruch pohybových stereotypů a postury, lokomoce a hybnosti na základě specializovaných fyzioterapeutických vyšetřovacích postupů,

hodnotit odezvu organismu na pohybovou léčbu,

ovládat moderní metodiky a zásady fyzioterapie u pacientů v chirurgických oborech,

aplikovat vhodné fyzioterapeutické metodiky po operacích hrudníku, břišních operacích, po polytraumatech, operacích mozku a ostatních intervenčních zákrocích,

aplikovat vhodné fyzioterapeutické metodiky po operacích hybného systému,

využívat moderní postupy a zásady respirační fyzioterapie na jednotkách intenzivní péče, u

dialyzovaných pacientů a pacientů po transplantacích,
stanovit krátkodobý a dlouhodobý terapeutický program a jeho zdůvodnění na neurofyziologickém podkladě,
ovládat a uplatňovat zásady edukace pacientů a osob blízkých,
připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
vést specializační vzdělávání v oboru své specializace,
podílet se na vědecko-výzkumné, metodologické a pedagogické činnosti v oboru specializace.

7 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací instituce, zdravotnická zařízení a pracoviště zajišťující výuku účastníků specializačního vzdělávání musí být akreditovány dle ustanovení [§45](#) zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů. Tato zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování specializačního vzdělávání dle příslušného vzdělávacího programu. Minimální kritéria akreditovaných zařízení jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.

7.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

Personální požadavky

Školitelem se rozumí zaměstnanec akreditovaného zařízení ve smyslu zákona [č. 96/2004 Sb.](#) ve znění pozdějších právních předpisů, který organizuje a řídí teoretickou nebo praktickou část specializačního vzdělávání.¹

Školitelem může být pouze fyzioterapeut se specializovanou způsobilostí v oboru specializace a je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“. Pro výkon činnosti školitele však musí splnit podmínky, které jsou stanoveny příslušným vzdělávacím programem.

Lektorem se rozumí zdravotnický nebo jiný odborný pracovník, který se podílí na výuce v teoretické části specializačního vzdělávání.

Lektorem může být zdravotnický pracovník, který je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“.

Lektorem může být i lékař s atestací v příslušném oboru.

Lektorem může být i další odborný pracovník s jinou kvalifikací (JUDr., Ing., apod.), která odpovídá zaměření vzdělávacího programu (předměty jako je ekonomika, financování, právní problematika, krizový management apod.).

Pedagogické schopnosti.

Doklady o odborné, specializované event. pedagogické způsobilosti.

Materiální a technické vybavení

Personální a přístrojové vybavení pracoviště dle vyhlášky [č. 472/2009 Sb.](#), seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami.

Přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení).

Pro teoretickou část vzdělávacího programu standardně vybavená učebna s PC a dataprojektorem s možností přístupu k internetu.

Organizační a provozní požadavky

Poskytování zdravotní péče (dle příslušného oboru).

Bezpečnost a ochrana zdraví

Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany včetně ochrany před ionizujícím zářením.

Výuka k bezpečné a zdravé neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

8 Seznam doporučené literatury

Doporučená literatura

FENEIS, H.; DAUBER, W. Anatomický obrazový slovník. 2 čes. přeprac. a rozšíř. vyd. Praha: Grada, 1996. 464 s. ISBN 80-7169-197-6.

FERKO, A. Chirurgie v kostce. Praha: Grada, 2002. 596 s. ISBN 80-247-0230-4.

GANGALE, D. C. Rehabilitace orofaciální oblasti. Praha: Grada, 2004. 232 s. ISBN 80-247-0534-6.

GREENHALGH, T. Jak pracovat s vědeckou publikací. Praha: Grada, 2003. 208 s. ISBN 80-247-0310-6.

HADRABA, I. Ortopedická protetika II. část. Praha: Karolínium. 2006. 106 s. ISBN 80-246-1296-8.

HÁTLOVÁ, B.; SUCHÁ, J. Kinezioterapie demencí. Praha: Triton, 2005. 108 s. ISBN 80-7254-564-7.

- CHALOUPKA, R. Vybrané kapitoly z LTV v ortopedii a traumatologii. Brno: IDVPZ, 2001. 186 s. ISBN 80-7013-341.
- CHALOUPKA, R. Vybrané kapitoly z LTV ve spondylochirurgii. Brno: IDVPZ, 2003. 186 s. ISBN 80-7013-375-9.
- KALVACH, Z. Geriatrie a gerontologie. Praha: Grada, 2004. 861 s. ISBN 80-247-0548-6.
- KITTEL, A. M. Myofunkční terapie. 1 čes. vyd. Praha: Grada, 1999. 111 s. ISBN 80-7169-619-6.
- KLUSOŇOVÁ, E., PITNEROVÁ, J. Rehabilitační ošetřování pacientů s těžkými poruchami hybnosti. Brno: IDVPZ, 2000. 107 s. ISBN 80-7013-319-8.
- KOLÁŘ, P. Rehabilitace v klinické praxi. Praha: Galén, 2009. 713 s. ISBN 978-80-7262-657-1.
- KOUDELA, K. Ortopedie. Praha: Karolínium, 2004. 281 s. ISBN 80-246-0654-2.
- KOUDELA, K. Ortopedická traumatologie. Praha: Univerzita Karlova, 2002. 147 s. ISBN 80-246-0392-6.
- KŘEN, J.; ROSENBERG, J.; PĚMYSL, J. Biomechanika. Plzeň: Vydavatelství Západočeské univerzity, 2001. 380 s. ISBN 80-7082-792-8.
- KŘIVOHLAVÝ, J. Psychologie nemoci. Praha: Grada, 2002. 200 s. ISBN 80-247-0179-0.
- LEWIT, K. Manipulační léčba v myoskeletální medicíně. 5. přeprac. vyd. Praha: Sdělovací technika, 2003. 411 s. ISBN 80-86645-04-5.
- MAREK, J. Syndrom kostrče a pánevního dna. 2. vyd. Praha: Triton, 2005. 117 s. ISBN 80-7254-638-4.
- PAVLŮ, D. Speciální fyzioterapeutické koncepty a metody. Brno: CERM, 2002. 239 s. ISBN 80-7204-266-1.
- PLATZER, W. Atlas topografické anatomie. Praha: Grada, 1996. 300 s. ISBN 80-7169-214-X.
- PODĚBRADSKÝ, J.; VAŘEKA, I. Fyzikální terapie, I. díl. Praha: Grada, 1998. 264 s. ISBN 80-7169-661-7.
- PODĚBRADSKÝ, J., VAŘEKA, I. Fyzikální terapie, II. díl. 1. vyd. Praha: Grada, 1998. 171 s. ISBN 80-7169-661-7.
- Pohybový systém a zátěž. Praha: Grada. 1997. 252 s. ISBN 80-7169-258-1.
- POKORNÝ, V. Traumatologie. Praha: Triton, 2002. 307 s. ISBN 80-7254-277-X.
- SMOLÍKOVÁ, L., MÁČEK, M. Fyzioterapie a pohybová léčba u chronických plicních onemocnění. Praha: Blue Wings, 2006. 220 s.
- ŠIMEK, J.; ŠPALEK, V. Filozofické základy lékařské etiky. Praha: Grada, 2003. 112 s. ISBN 80-247-0440-4.

- ŠKRLA, P. Především neublížit. Brno: NCO NZO, 2005. 162 s. ISBN 80-7013-419-4.
- TATE, P. Příručka komunikace pro lékaře. Praha: Grada, 2005. 164 s. ISBN 80-247-0911-2.
- TICHÝ, M. Funkční diagnostika pohybového aparátu. 2. vyd. Praha: Triton, 2000. 94 s. ISBN 80-7254-022-X.
- TRÁVNÍČKOVÁ-KITTLEROVÁ, O.; HRADÍL, V.; VACEK, J. Rehabilitace pacientů s onkologickou diagnózou. Praha: Triton, 2004. 87 s. ISBN 80-7254-485-3.
- TROJAN, S., a kol. Fyziologie a léčebná rehabilitace motoriky člověka. 3 přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2005. 237 s. ISBN 80-247-1296-2.
- TŘEŠKA, V. Propedeutika vybraných klinických oborů. Praha: Grada, 2003. 460 s. ISBN 80-247-0239-8.
- VIŠŇA, P.; HOCH, J. Traumatologie dospělých. Praha: Maxdorf, 2004. 157 s. ISBN 80-7345-034-8.
- VÉLE, F. Kineziologie pro klinickou praxí. Praha: Grada, 1997. 272 s. ISBN 80-7169-256-5.
- WHO. Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví. Praha: Grada, 2009.
- ZEMAN, M. Chirurgická propedeutika. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2000. 520 s. ISBN 80-7169-705-2.
- ZEMAN, M. Speciální chirurgie. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Galén, 2004. 575 s. ISBN 80-7262-260-9.

Literatura bude průběžně aktualizována a účastníkům studia při zahájení doporučena.

1 Školitelem může být i mentor, který splňuje požadavky na školitele stanovené vzdělávacím programem.